

Posudek diplomové práce Lukáše Lebdušky : „Etický a ontologický aspekt fenoménu svědomí“

Diplomová práce Lukáše Lebdušky „Etický a ontologický aspekt fenoménu svědomí“ se zabývá velmi obtížným problémem svědomí. Nemá-li sklouznout do nic neříkající popisnosti, nebo ještě častěji se vyskytujícího planého moralizování, musí být postavena na propojení etického a ontologického aspektu. Naplnění tohoto požadavku není snadné, tím spíše pro studenta v rámci jeho diplomové práce. Hned na začátku svého posudku chci konstatovat, že se s naplněním tohoto požadavku diplomant vyrovnal se ctí.

Práce je zjevně rozdělena na dvě odlišné poloviny. V první věnuje autor pozornost především teoretickému zázemí pro svou interpretační práci, a pak zejména rozboru Heideggerova ontologického vymezení fenoménu svědomí. Na ploše, kterou mu může rozsah diplomové práce poskytnout, vysvětluje základy Heideggerových představ o místě svědomí ve struktuře lidského pobytu. To, že dokáže čtenáři Heideggerovy myšlenky zprostředkovat přehledně a srozumitelně, svědčí o nemalé práci, kterou musel tomuto autorovi a jeho dílu „Bytí a čas“ věnovat, protože nejdřív musel sám pro sebe dospět k dostatečnému pochopení, které mu takový pohyb v Heideggerově textu umožnilo. Osobně považuji tuto část diplomové práce za nejzdařilejší.

Druhá polovina diplomové práce je věnována seznámení se základními podobami tzv. vulgárního pojetí svědomí. Autor v ní správně ukazuje, že ani zde není možné stavět na etickém bez ontologického aspektu, i když je skryt hluboko pod povrchem a zdánlivě je oproti etickým tezím druhořadý.

Výběr myslitelů, na nichž podoby svědomí dokumentuje, dobře mapuje vývoj teologické interpretace svědomí a v Nietzscheově osobě i propojení psychologického a biologického chápání svědomí. Je škoda, že se práce nemohla hlouběji věnovat i autorům čistě biologických a čistě psychologických postojů ke svědomí, ale již nyní dosahuje diplomová práce rozsahem horní meze. V každém případě by ale bylo dobré, kdyby autor chtěl na tématu dál pracovat a celek o tyto kapitoly dále rozšířil, např. pro práci rigorosní.

Kladem práce je i to, že vychází nejen ze sekundární literatury, ale především z pramenů, což autorovi umožňuje podívat se na mnohé problémy nově a pouze nepodléhat zavedeným klišé. Odtud se také odvíjejí mé dotazy pro obhajobu:

1. Proč interpretujete Gorgiův text jako naprosté odmítnutí zdání?
2. jak si vysvětľujete častý dobový omyl, který sám Heidegger musel několikrát vyvracet, že po díle Bytí a čas určitě připravuje a vydá svoji Etiku?

Práci považuji za velmi kvalitní, jednoznačně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm výborně

30.8.2006

Dr.Miloslava Blažková, CSc.